

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ

Ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἢ Ἰουλίου

Ἐσωτερικὸν δρ. 6 — Ἐξωτερικὸν δρ. χρ. 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΟΔΟΣ ΚΥΔΑΘΗΝΑΙΩΝ ΑΡΙΘ. 18

(Παραπελάσειον ἄστυν, ἐμήματος Πλάκας)

Α Η Λ Ω Ξ Ι Σ

Τὸ φύλλον τῆς Μ. Ἑβδομάδος καὶ τὸ φύλλον τῆς Διακαινησίμου θύλονοιν ἐκδοθῇ ὁμοῦ εἰς διπλοῦν φύλλον κατὰ τὸ Σάββατον τῆς 28ης Ἀπριλίου.

Ι Ω Ξ Η Φ Λ Α Π Π Ο Ν Ι

ΙΑΤΡΟΥ ΤΩΝ ΠΑΠΩΝ ΛΕΟΝΤΟΣ ΙΓ' ΚΑΙ ΠΙΟΥ Ι'.

Ο ΥΠΝΩΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ

(Μετάφρασις ἐκ τῆς πέμπτης ἐκδόσεως)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ

Α'—ΤΙΠΝΩΤΙΣΜΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου)

2.—Κατὰ τὴν ἐπακολούθησάν περιόδον, εἴτε ἐνεκα τῆς μεταβολῆς τῶν ἡθῶν, εἴτε ἐνεκα τῆς εἰσβολῆς τῶν βαρβάρων, οἱ ἄνθρωποι ἐλησμένησαν πολλὰ ἐξ ὧν ἄλλοτε εἶχον γνωρίσει περὶ τῶν μηχανικῶν αἰτίων, τῶν ιδιοτήτων καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων φυσικῶν τινων φαινομένων. Ἄλλ' ὁ ὑπνωτισμὸς ἐξηκολούθησεν οὐχ ἥττον νὰ ὑφίσταται. Ὡς αὐτόματον νοσηρὸν φαινόμενον ἐξηπλώθη καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην. Ἰκανὸς τοῦτο ἀπέδειξεν ἡμῖν ἡ ἱστορία τῶν μαγισσῶν τοῦ μέσου αἰῶνος, ὅποίαν πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀφηγήθη αὐτὴν ὁ μέγας Ἰταλὸς ἱστορικὸς Καῖσαρ Καντού. Καὶ μολονότι τὸ πλεῖστον τῶν πολυαριθμῶν προσώπων, τὰ ὅποια τὴν ἐποχὴν ταύτην ἐπεδίδοντο εἰς τὴν μαγείαν, κατηγορήθησαν περιοδικῶς, ὅτι μετείχον εἰς νυκτερινὰς μαγικὰς συνάξεις, μυστηριώδεις καὶ χυδαίας, σήμερον φαίνεται ἡμῖν σχεδὸν ἀναμφίβοτον, ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα ἦσαν πράγματι ταλαίπωροι παραισθητικοὶ ὑποκείμενοι εἰς κατάστασιν ὑπνωτικῆς ὑποβολῆς. Τοῦτο ἀνεγνώρισαν καὶ ἀνωμολόγησαν ἰδίᾳ ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς Ἀναγεννήσεως οἱ: Ulrick Molitor, André Aloiast, Reginald Scot, Celse Cesalpin, Jean Wierio, καὶ πρὸ πάντων ὁ διακεκρυμένος Ἰησοῦίτης Frédérie Sprée.

Ὁ τελευταῖος οὗτος ἔσχε τὸ θάρρος νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι μετὰ τῶν ἐν τῷ τόπῳ τοῦ καταδικασθεισῶν ἐπὶ μαγείᾳ γυναικῶν, αἱ πλείσται, ἐὰν ὅχι ὅλαι, εἶχον καταδικασθῇ χωρὶς νὰ εἶναι ἔνοχοι. Ἀβεβαίω μεθ' ὅρκου, μᾶς λέγει, ὅτι ποτὲ δὲν συνώδευσα εἰς τὴν καταδίκην πλάσμα τι ἐξ αὐτῶν, περὶ τοῦ ὁποίου νὰ εἶχεν ἀποδειχθῇ ἐπαρκῶς ὅτι ἦτο ἔνοχον. Καὶ δύο θεολόγοι, ἀμέμπτου καλῆς πίστεως, μοι ὡμολόγησαν ὅτι συνεμερίζοντο τὴν ἰδίαν μου ταύτην. Σημειωτέον δὲ ὅτι μετεχειρίσθην πάντα τὰ δυνατὰ μέσα διὰ νὰ πληροφορηθῶ μὲ πᾶσαν ἀκρίβειαν».

Ἐν πάσῃ περιπτώσει βέβαιον φαίνεται ὅτι οἱ τῶν χρόνων ἐκείνων ἐπιστήμονες ὠφέλιμον καὶ συνετὸν ἔκρινον τὸ νὰ περιβάλλωσι μὲ μυστήριον τὰς περὶ ζητημάτων τινῶν γνώσεις των, καὶ ὅτι τοιοῦτοτρόπως ὁ λαὸς τοῦ μέσου αἰῶνος ὕφίστατο ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ τὰ σπουδαῖα ἀποτελέσματα τῶν ὑπνωτικῶν φαινομένων.

3.—Ὁ γερμανὸς ἱατρός Μέσμερ εἶνε ἐκ τῶν πρώτων, ὅτινες ἀπεφάσισαν νὰ ἀποκαλύψωσι πρὸς τὸ ἀμύητον κοινὸν ἐπιστημονικὰ μυστήρια ἐπιμελῶς ἀποκρυβέντα ὑπὸ τῶν προγενεστέρων. Μέγα μέρος τῶν μυστηρίων τούτων ἐκρησμοποίησεν ὡς βάσιν τῆς διδασκαλίας του περὶ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ. Πράγματι πολλὰ τῶν νομιζομένων τούτων θαυμάτων ἦσαν μόνον φαινόμενα ὑπνωτικοῦ χαρακτῆρος. Τοῦτο μᾶς ἀποδεικνύουσιν ἅμα καὶ ἡ φύσις τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων καὶ τὸ εἶδος τῶν μέσων εἰς τὰ ὅποια προσέφυγε: συνοχὴ χειρῶν, ἀτενὲς βλέμμα, ψαύσεις, ἀπροσδόκητοι θόρυβοι.

Ἄλλ' ὁ Μέσμερ, εἰσάγων ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τὴν προσω- νικήν τοῦ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ, δὲν ἐσχυρίζετο, ὅτι αἱ λέξεις αὗται ἐσήμενον πράγματι—ὡς ἰνεδείκνυνε ἡ ἐτυμολογία των καὶ ὡς βραδύτερον ἐβεβαίουν ὁ Lombard—αἰσχυρὰν ἐπιρροὴν τοῦ ζωικοῦ πνεύματος ἐπὶ τῆς ὀργανικῆς βίης.» Ὁ Μέσμερ διὰ τοῦ θροῦ αὐτοῦ περὶ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ ἐντελῶς ἄλλο τι ὑπηνίστατο περὶ τοῦ συνόλου τῶν φαινομένων, τὰ ὅποια ἀπεκάλυπτε πρὸς τὸ κοινόν.

Διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς τοῦ ἐν Βιέννῃ Πανεπιστημίου ὁ Μέσμερ, διὰ τινος πραγματείας του, δημοσιευθείσης τὸ

MIX. I. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΕΙΣ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

«Τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθ' ὃ δεῖ οὐκ οἶδμεν» ἔλλ' αὐτὸ τὸ Πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις».

(Ρωμ. γ', 26).

Μεταξὺ τῶν διαλόγων τοῦ θεοῦ Πλάτωνος συγκαταριθμεῖται καὶ εἰς ὑπὸ τὸν τίτλον : « Ἀλκιβιάδης Δεύτερος », τοῦ ὁποῦ ἀντικείμενον εἶνε τὸ ἀπασχολοῦν ἡμᾶς θέμα. Ὑστεφανωμένην ἔχων τὴν κεφαλὴν, κατὰ τὰ τότε ἔθιζόμενα, ὁ Ἀλκιβιάδης πορεύεται πρὸς τὸν ἱερὸν τόπον διὰ νὰ δεσθῇ τοῦ Θεοῦ, ὅτε καθ' ὁδὸν συναντᾷται ὑπὸ τοῦ διδασκάλου τοῦ Σωκράτους.

— Μεταβαίνεις νὰ προσευχηθῇς πρὸς τὸν Θεόν ; Τὸν ἔρωτᾷ, ἀνακτόπων αὐτὸν ὁ φιλόσοφος.

— Μάλιστα, ὦ Σώκратες.

— Ἀλλὰ λίαν σκυθρωπὸν καὶ περίφρονεν σὲ βλέπω. Ἄν δὲν ἀμφιβάλλω, σοβαρὰ ἀπορία θὰ ἀπασχολῇ τὴν διάνοιάν σου : τὸ τί ἔρᾳ γε νὰ ζητήσῃς ἀπὸ τὸν Θεόν. Καὶ λοιπὸν. Ὑπόθεσις, ἐξακολουθεῖ λέγων ὁ Σωκράτης πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην, ὅτι ἐνεφανίζετο ὁ Θεὸς τὴν στιγμὴν ταύτην ἐνώπιόν σου καὶ σὲ ἠρώτα ποία εἶνε ἡ ἐπιθυμία σου. Ὑπόθεσις ἐστὶ σὲ ἠρώτα, ἐὰν θὰ ἤθελες νὰ κυριαρχήσῃς ἐπὶ τῶν Ἀθηνῶν, ἢ νὰ βασιλεύσῃς ἐπὶ τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων, ἢ νὰ καθυποτάξῃς ὅλην τὴν Εὐρώπην. Σὺ τί θὰ τῷ ἀπῆντας ;

— Ὅτι καὶ ἄλλος τις ἀπεκρίθη ὁ Ἀλκιβιάδης : θὰ τῷ ἔλεγον ὅτι τὸ θέλω καὶ τὸ ἐπιθυμῶ.

— Καὶ ὅμως σκέψου καλλίτερον, παρατηρεῖ ὁ διδάσκαλος, νὰ πεισθῇς πῶς ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι τὴν ζημίαν μας πολλαπλασιάζομεν εἰς τὰς προσευχὰς μας, μὴ γνωρίζοντες ἀληθῶς τὸ τί νὰ ζητήσωμεν ὡς σύμφωρον ἀπὸ τὸν Θεόν. Διότι πόσοι ἐπεθύμησαν τὰς ἐξουσίας ταύτας, τὰς ὁποίας καὶ σὺ, ὡς λέγεις, ποθεῖς, ἀλλὰ κατήντησαν ἀκολουθῶντες ὁ κοινὸς σκοπὸς τῆς τῶν ἄλλων ἐπιθυμίας καὶ συκοφαντίας, καὶ κακῶς τὸν βίον κατέστρεψαν, γενόμενοι πολλαπλασιάζοντες ; Πόσους δὲ καὶ μεταξὺ τῶν γονέων δὲν βλέπει τις, οἱ ὁποῖοι παρεκέλευσαν τὸν Θεόν διὰ τὴν ἀπόκτησιν τέκνων, ἀλλ' εἰσακουσθέντες οὐδὲν ἄλλο κατώρθωσαν παρὰ νὰ δηλητηριάσουν τὸν βίον των, διότι τὰ ἀποκτηθέντα τέκνα ἢ ἀπέθνησαν μοχθηρὰ ἢ περιέπεσαν εἰς συμφορὰς τοιαύτας, ὥστε οἱ γονεῖς νὰ εὐχῶνται νὰ μὴ ἐγεννῶντο μᾶλλον ; Καὶ ἔπειτα αἰτιώμεθα τὸν Θεόν, ἡμεῖς οἱ ὅποιοι ὠφείλομεν, ὑπὲρ μόνον ἄλγεα πάσχοντες, νὰ αἰτιώμεθα τὴν ἡμετέραν ἀφροσύνην ! Διὰ τοῦτο καὶ φρονῶ, ὦ Ἀλκιβιάδη, ὅτι εἶχε κάποιον δίκαιον εἰς ποιητῆς, ὅστις, ἔχων φίλους χωλαίνοντας εἰς τοῦτο τὸ κεφάλαιον, εἶχε συντάξει ὑπὲρ αὐτῶν τὴν προσευχὴν τήνδε :

Ὡ Ὑψίστε, τὰ μὲν καλὰ, καὶ ἂν Σοῦ τὰ ζητῶμεν, δασκίς προσευξώμεθα, καὶ ἂν ὄχι, διδὲ μᾶς τα πλὴν τὰ δεινὰ μακρὰν ἡμῶν ἀπώθει, καὶ ἂν εἴ

Σοῦ ἀπηυθύνωμεν θερμὰς ὑπὲρ αὐτῶν δεήσεις. (1)

Ὁ ποιητὴς αὐτὸς βεβαίως, προσεπιλέγει ὁ Σωκράτης, φαίνεται ὅτι ἐγνωρίζε κατὰ καλλίτερον ἀπὸ ἡμᾶς. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι, τὸν ποιητὴν αὐτὸν ζηλώσαντες, παραπλησίαν τινὰ ἀνέμπεπον καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ προσευχὴν, παρακαλοῦντες τοὺς θεοὺς νὰ τοῖς δώσουν τίποτε ἄλλο παρὰ « τὰ κατὰ ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς ». Καὶ ὅτε ποτὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων μαχομένων πρὸς ἀλλήλους καὶ καταβαλλομένων τῶν πρώτων ὑπὸ τῶν δευτέρων κατὰ τε γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, ἐπεμψαν οἱ ἡμέτεροι Ἀθηναῖοι πρὸς τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀμμωνος καὶ ἠρώτων τὸν Θεόν, πῶς, ἀφ' οὗ αὐτοὶ εἶνε οἱ πάντοτε μεταξὺ ὅλων τῶν Ἑλλήνων προσφέροντες τὰς καλλίστας θυσίας καὶ δι' ἀναθημάτων κοσμοῦντες τὰ ἱερὰ τῶν θεῶν καὶ πομπὰς πολυτελεστάτας καθ' ἑκάστον ἔτος πρὸς τιμὴν των τελούντες, ἐν τούτοις καταβάλλονται καὶ ἡττῶνται παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων, τῶν οὐδὲν τοιοῦτον πραττόντων, λέγεται ὅτι ὁ Ἀμμων ἀπήντησε πρὸς τοὺς Ἀθηναίους : ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ εἶνε μᾶλλον προσφιλεῖς, διότι ἡ « εὐφημία » των ἀξίζει δι' αὐτὸν περισσότερον παρὰ ὅλα μαζὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ ἀναθήματα καὶ τὰ ἱερὰ, ἐννοῶν διὰ τῆς « εὐφημίας » τὴν ὥραιαν προσευχὴν των. Διότι οἱ μὲν ἄλλοι Ἕλληνες, οἱ χρυσοκεράτους βόας θυσιάζοντες, καὶ πλούσια ἀναθήματα εἰς τοὺς θεοὺς δωροῦμενοι καὶ ναοὺς ἀνεγείροντες, λέγουσιν εἰς τὰς προσευχὰς των, ὅτι καὶ ἂν τοὺς ἔλθῃ εἰς τὴν γλῶσσαν, εἴτε ἀγαθόν, εἴτε κακόν, καὶ ἐπειδὴ οἱ θεοὶ τοὺς ἀκούον βλασφημοῦντας μᾶλλον παρὰ προσευχομένους, δὲν ἀποδέχονται ποσῶς τὰς πολυτελεῖς των θυσίας καὶ πομπὰς, ἐνθ' ἐτέρωθεν οἱ Λακεδαιμόνιοι ὅλως τάναντία ποιοῦσιν, ἀφήνοντας εἰς τοὺς θεοὺς νὰ τοῖς δώσουν ὅ,τι χρήσιμον. Πρέπει λοιπὸν νὰ προσέχωμεν πολὺ εἰς τὰ ἀντικείμενα τῶν αἰτήσεων μας : οὐδὲ νὰ φρονούμεν ὅτι διὰ δώρων καὶ θυσιῶν ὑλικῶν θὰ δελεάσωμεν τὸν Θεόν, διὰ νὰ τὸν ἀναγκάσωμεν νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις μας : διότι αὐτὸς ὄχι εἰς τὰ δῶρα μας, ἀλλ' εἰς τὸ ποῖόν τῆς ψυχῆς μας, εἰς τὴν ἰσότητά καὶ δικαιοσύνην μας ἀποβλέπει. Αὐτὰ ὁ Ἀλκιβιάδης, ὅσον ἀφορᾷ τὴν τῶν Λακεδαιμονίων προσευχὴν. Καὶ μολεταῦτα εἰς ἐμὲ δὲν γνωρίζω πῶς καὶ ἡ προσευχὴ εἴτι αὕτη, μεθ' ὅλον τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀμμωνος ἐγκωμιασμὸν της, φαίνεται ὡς κατὰ παραπλησίον πρὸς τὴν ἀφροσύνην, κατὰ κενὸν καὶ ἀπόβλητον : διότι ἐπὶ τέλους ὁ ἄνθρωπος προσπελάζων πρὸς τὸν Θεόν, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἔχῃ συνειδησιν τοῦ τί θὰ ζητήσῃ ἀπὸ Αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν καὶ οὐδ' αὐτὴν σοῦ συνιστῶ ἐγὼ τοῦλάχιστον. Τὸ καλλίτερον φρονῶ ὅτι εἶνε νὰ ἡσυχάσωμεν ὡς πρὸς τὸ παρόν, ἀναβάλλοντες δι' εὐθετέστερον καιρὸν τὰς θυσίας μας καὶ τὰς προσευχὰς μας. « Ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ ἡσυχίαν ἄγειν ». Εἶνε ἀνάγκη νὰ περιμένωμεν μέχρις ὅτου μάθωμεν πῶς νὰ διακείμεθα πρὸς τε τοὺς θεοὺς καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Ἄ Ἀναγκαῖον οὖν ἐστὶ περιμένειν,

(1) Ζεὺ βασιλεῦ, τὰ μὲν ἐσθλά, καὶ εὐχομένους καὶ ἀνεύκτους, ἡμῖν δίδου : τὰ δὲ δεινὰ καὶ εὐχόμενοις ἀπαλίσκειν.

ἕως ἂν τις μάθῃ, ὡς δεῖ πρὸς θεοὺς καὶ πρὸς ἀνθρώπους διακείσθαι».

— Καὶ πότε λοιπὸν θὰ ἔλθῃ αὐτὸς ὁ χρόνος, ὃ Σώκратες, ἐρωτᾷ μετὰ προφανοῦς ἀνυπομονησίας ὁ Ἀλκιβιάδης, καθ' ὃν ἐπὶ τέλους θὰ μάθωμεν πῶς πρέπει νὰ προσευξώμεθα καὶ τί πρέπει νὰ ζητῶμεν παρὰ τοῦ Θεοῦ ; Τις δὲ εἶνε ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἔλθῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ μας νὰ μᾶς φωτίσῃ, καὶ μᾶς παιδαγωγήσῃ εἰς τὸ μέγα αὐτὸ ζήτημα ; Διότι πολὺ θὰ ἐπεθύμουν νὰ τὸν ἴδω. Ἀποτὲ οὖν παρίσταται ὁ χρόνος οὗτος, ὃ Σώκратες, καὶ τίς ὁ παιδεύων ; Ἡδίστα γὰρ ἂν μοι δοκῇ ἰδεῖν τοῦτον τὸν ἄνθρωπον τίς ἐστίν».

— Εἶνε Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος αἰσθάνεται τὸ μέγιστον ὑπὲρ σοῦ ἐνδιαφέρον. ΟΥΤΟΣ Ὁ ΜΕΛΕΙ ΠΕΡΙ ΣΟΥ». Ἀλλὰ, κατ' ἐμὲ κριτὴν, ἀχλὺς βαθεῖα, ὦ Ἀλκιβιάδη, περικαλύπτει ὡς πρὸς τὸ παρὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς μας, καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἴμεθα ἱκανοὶ νὰ διεισδύσωμεν εἰς τὸ μέγα τοῦτο μυστήριον. Καὶ καθὼς περὶ τοῦ Διομήδους λέγει ὁ Ὀμηρος ὅτι ἦλθεν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἀφῆρσε τὴν ἀχλὺν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ οὕτω κατέστησεν αὐτὸν ἱκανὸν εἰς τὸ νὰ διακρίνῃ ΘΕΟΝ καὶ ἄνδρα, οὕτω καὶ εἰς σὲ ὁ Θεὸς πρέπει πρῶτον νὰ κατέλθῃ καὶ ἀφαιρήσῃ τὴν ἀχλὺν τὴν ἐπικεχυμένην ἐπὶ τῆς σῆς ψυχῆς, διὰ νὰ καταστήσῃ ἱκανὸς εἰς τὸ νὰ διακρίνῃς τὸ ἐσθλὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, λέγει ὁ Ἀλκιβιάδης, ὀφείλω ν' ἀναβάλω τὴν θυσίαν μου, προσμένων τὴν ποθητὴν ταύτην ἡμέραν, καθ' ἣν καὶ τὸν στέφανον δι' οὗ εἰμαι κεκοσμημένος καὶ ἅλλα πάντα τὰ νεομισμένα θὰ προσφέρω εἰς τὸν Θεόν. Καὶ φρονῶ ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη ἡ παμπόθητος δὲν θ' ἀργήσῃ, τοῦ Θεοῦ εὐδοκοῦντος.

Τοιοῦτος, ἀναγνώστα, ἐν ἀτελεστάτῃ καὶ πολλαχῶς ἀπεχούσῃ τοῦ πρωτοτύπου μορφῇ ὁ περὶ προσευχῆς Πλατωνικὸς διάλογος. Καὶ ἡμεῖς ἤδη, καταμαγευμένοι ἐκ τῶν θεσπεσίων γραμμῶν του, ἐρωτῶμεν : Εἶνε ἔρᾳ γε, ὡς παρίσταται ὁ ἀνὰ χεῖρας διάλογος, ἔργον συνήθους συγγραφῆς, ἡ προφήτου τινὸς θαυμαστοῦ καὶ διανοίας ὑπερφυλοῦς τὰς κοινὰς ἄλλας, ἥτις γινώσκει νὰ ἐξαίρεται ὡς ὁ ἀετὸς τοῦ Διὸς, καθ' ὃν χρόνον ἡ ἄλλη ὅλη ἀνθρωπότης χαμαιπετεῖ μὲ κακομμένα τὰ πτερά ; Διότι ἐνταῦθα, μεθ' ὅλα τὰ περὶ πολυθείας καὶ μαντεῶν στίγματα τῆς ἐποχῆς, οὐ μόνον ἡ ἠθικὴ ἀρχὴ ὑποδεικνύεται καθ' ἣν τὸ Ὑπέρτατον Πνεῦμα εἶνε ἀδιάφορον πρὸς τὰς ὑλικὰς καὶ χονδροειδεῖς ἐκδηλώσεις, τὰς ἐστερημένας πολλαπλῶς ὁσιότητος καὶ δικαιοσύνης, ἀποβλέπουσαι εἰς τὰ μύχια τοῦ προσευχομένου : ἐνταῦθα οὐ μόνον πατάσσεται ἡ χριστιανικὴς ἡ ἀνθρωπίνῃ ἀνοία, ἡ περὶ τὰ ὑλικά αἰτήματα ὁλοκλήρως κατατριβομένη ἐν ταῖς προσευχαῖς της ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον ἐνταῦθα προφητεύεται κατὰ τρόπον ἐκπληκτικώτατον ἡ ἔλευσις Ἐκεῖνου, ὅστις, κατερχόμενος μεταξὺ ἡμῶν, θέλει διδάξῃ, ἐν τῷ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος ζωῇ Αὐτοῦ ἐνδία ἐρόντι, τὸ πῶς δεῖ προσεύχεσθαι καὶ τὸ περὶ τίνος εἶμενα δέον νὰ περιστρέφονται αἱ μετὰ τοῦ Ὑπερτάτου ὄντος ταπειναὶ μας συνδιαλέξεις.

Ἰδιαίτα δὲ διαρρηδὴν ἐξαίρεται ἐνταῦθα ὁ πνευμα-

τικὸς ζῆλος, ὅς ἐν καὶ τὰ ὕψιστα πνεύματα τῆς ἀρχαϊότητος, μεθ' ὅλας τὰς ἀνατάσεις των διατελοῦσι, τὰ ὕψιστα πνεύματα, ἕτινα μόνῃ ἡ θεῖα Σοφία θὰ δυνήθῃ νὰ σοφίσῃ ἀληθῶς, καταπέμπουσά ἐπ' αὐτὰ τὰς σελασφόρους ἀκτῖνας τοῦ Φωτιστικωτάτου Λόγου, τοῦ τῶσον ὑπ' αὐτῶν ἀνυπομόνως προσδοκωμένου. Ἀρᾷ γε τὸν εἶδον ἐπὶ τέλους ; καὶ αἱ Σωκρατικαὶ προσδοκίαι ἐστεφανώθησαν ; Σκοτεινὸν εἰς ἡμᾶς, ἐὰν μὴ δυστυχῇς δι' αὐτοὺς, ὑπάρχει τὸ σημεῖον τοῦτο. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, εἴτε οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ (ἐννοῶ τὸν Σωκράτην καὶ τοὺς ὡς αὐτὸν ζήσαντας καὶ διδάξαντας) ἀπωλέσθησαν, εἴτε ἄλλως καθωρίσθησαν τὰ κατ' αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἀδυσσώδων τοῦ Ὑψίστου κριμάτων, ἡμεῖς, οἱ τὸν Θεάνθρωπον Λόγον δεχθέντες καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐλλαμφθέντες καὶ εἰς τὰ μέγιστα τῶν μυστηρίων ποδηγετηθέντες, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ χαίρωμεν ὡς ἀξιοθέντες νὰ ἴδωμεν καὶ νὰ ἀκούσωμεν ὅσα ἐκεῖνοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκούσαι καὶ οὐκ ἤκουσαν. Διότι εἶνε ἀληθές, ὅτι καὶ ἡμεῖς πολλακις, κατὰ τὴν σαρκίνην ἡμῶν ὑπόστασιν, ἀγνοοῦμεν τὸ τί πρέπει εἰς τὰς προσευχὰς μας νὰ ζητήσωμεν. « Τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθ' ὃ δεῖ οὐκ οἶδμεν », Ἀλλ' ἔχομεν ἐπὶ τέλους Μέντορα καὶ Παράκλητον, τὸν Ὅποιον μᾶς ἐπεμψεν Ἐκεῖνος, καὶ ὃν οὔτε ὁ Σωκράτης, οὔτε ὁ Πλάτων καὶ οἱ ἄλλοι ἔσχον ποτέ. Καὶ ὁ Παράκλητος Αὐτὸς εἶνε πρόθυμος ἐκαστοτε οὐ μόνον νὰ μᾶς διδάξῃ τὸ τί πρέπει νὰ ζητήσωμεν παρὰ τοῦ Ὑψίστου, ἀλλὰ καὶ νὰ μεσιτεύσῃ ἐπὶ πρὸς Αὐτὸν ὑπὲρ ἡμῶν μὲ στεναγμοὺς ἀνεκλαλήτους : « Ἀλλ' αὐτότῳ Πνεύμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις ».

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Ο ΥΠΟΜΟΝΗΤΙΚΟΣ

Ὁ ἐναντίον τῶν ποικίλων πειρασμῶν ἔχων πίστιν ἀκράδαντον καὶ ἐλπίδα βεβαίαν περὶ μιᾶς δικαίας καὶ ἀλαθῆτος θείας κρίσεως εἶνε ὁ ὑπομονητικός. Οὗτος βαδίζει ἐπὶ τῆς γῆς νοῦν καὶ καρδίαν προσηλωμένα ἔχων εἰς τὸν οὐρανόν. Αἰσθάνεται σύμμαχον καὶ σύντροφον τὸν παντοδύναμον Θεόν. Βλέπει ποῦ ὑπάγει, διότι περιπατεῖ εἰς τὸ φῶς. Τυφῶνες καὶ καίλαπες βιοτικοί, στενωποὶ ἀδιέξοδοι καὶ ἀκανθώδεις ἐν τῇ πορείᾳ τῆς ζωῆς, ταῦτα προξενοῦν εἰς τὸν ὑπομονητικὸν χαρὰν μᾶλλον : διότι τὸν ἀκούσιν εἰς τὸ θάρρος, τὸν τελειοποιοῦσιν εἰς τὴν ἀποφασιστικότητα καὶ τὸν φέρουν ἐγγύτερον τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ πράξει τοῦ ἀγαθοῦ. Ὑβρίζεται καὶ καλολογεῖ συκοφαντεῖται καὶ συγχωρεῖ : φθονεῖται καὶ ταπεινοφρονεῖ : καταδιώκεται καὶ ὑπὲρ τῶν διωκόντων προσεύχεται. Πρὸς τοὺς ἀγνώμονας ἐντείνει τὰς εὐεργετικὰς δυνάμεις του, πρὸς τοὺς ἐπιδόλους ἐξακοντίζει τὸ γλυκὺ τῆς ἀπαθείας του μειδίαμα. Εἶναι ὁ τὰ μάλιστα εὐαίσθητος καὶ ὅμως οὐδέποτε τοιοῦτος φαίνεται. Τίθεται εἰς παθητικὴν θέσιν ἀπέναντι τῶν αὐθαδῶν καὶ υπερφιάλων, ἀλλὰ πράγματι αὐτὸς εἶναι ὁ νικῶν καὶ θριαμβεῶν. Τὸ πρόσωπον τοῦ ὑπομονητικοῦ

οὐδέποτε συνοφρυνῶνται, ἡ δὲ ἱλαρότης ἐπ' αὐτοῦ θάλλει καὶ εἰς τὰς δυσμενεστάτας τῶν περιστάσεων. Ἐχει τὴν καρδίαν εὐφραϊνομένην, διότι πιστεύει, διότι ἐλπίζει.

Ὁ ὑπομονητικὸς τοὺς ὀφειλόμενους του, τοὺς διώκτας του, τοὺς τυράννους του, αὐτοὺς τοὺς μέλλοντας φονεὺς του τοὺς βλέπει μετὰ συμπαθείας καὶ οἰκτου, καὶ λυπείται, διότι τοὺς βλέπει ἠθικῶς νοσοῦντας καὶ φρενικῶς ἀνισορροπούς. Ὅταν ὑπ' αὐτῶν πάσῃ, τὸν Χριστὸν ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς καθήμενον βλέπει καὶ πρὸς αὐτὸν λέγει ὁ Κύριε μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην· ἄφες αὐτοῖς. Ὑπάρχουσιν ὑπομονητικοὶ μένοντες ἵδου καὶ ὑπάρχει ὁ τῶν φρενῶν ἐπανορθωτὴς καὶ τῶν καρδιῶν ἰθύνων Χριστός, ὁ ὁποῖος ἀνεδείχθη ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ κόσμῳ ὡς ὁ θριαμβεύσας ὑπομονῇ. Διὰ τοῦτο εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ κοινωνικὸν βίον ὁ ὑπομονητικὸς εἶναι ἀπὸ Χριστιανὸς ὁ τέλειος.

Ο ΕΙΡΗΝΟΠΟΙΟΣ

Ὅπου δυνάμεις ζήλως καὶ ἐρις καὶ συγκρούσεις ἕνεκα ἐγωισμοῦ καὶ πείσματος ἀλόγου, ἐκεῖ ὑπάρχει εἰρήνη διότι ὑπάρχει ἀγάπη, οἱ δὲ ἄνθρωποι εὐημεροῦν καὶ ἐν χαρᾷ ἀπολαύουσιν ἀλλήλων ἐν τῷ πνεύματι αὐτῶν. Ἄλλ' ἵνα ὑπάρξῃ εἰρήνη ἐν ταῖς ἀνατροφαῖς καὶ κοινωνίαις τῶν ἀνθρώπων, ἀνάγκη νὰ εἶναι ἐμπεφυτευμένη ἐν τῇ καρδίᾳ ἐκάστου. Ὁ μὴ εἰς τὴν ἁμαρτίαν δουλεύων καὶ πρὸς τὸ ἀγαθὸν μόνον διατιθέμενος καὶ τοῦτο σφόδρα ἐπιθυμῶν, ὁ τοιοῦτος εἰρήνην ἐν ἑαυτῷ ἔχει καὶ εἰρηνικὸς λέγεται.

Ὁ εἰρηνικὸς εἶναι ὁ ἀληθῶς μακάριος, ὁ ἐν εὐφροσύνῃ καὶ ἀγαλλιάσει ἐσωτερικῇ διερχόμενος τὰς ἡμέρας τοῦ ἔσχατου καὶ ἐάν διαγῇ τὸν βίον ἐν στενοχωρίαις καὶ θλίψεσιν, ἐν πικρίαις καὶ ἀτυχίαις. Ὅλα τὰ ἀντίξοα καὶ λυπηρὰ, ὅλα τὰ δυσάρεστα καὶ εἰς τὴν κρίσιν τῶν ἄλλων ἀπελπιστικά, τὸν εἰρηνικὸν δὲν τὸν θορυβοῦν, δὲν τὸν συγκινοῦν παρὰ μόνον ἵνα ἐντείνῃ μετ' αὐτοπεποίθησιν καὶ σταθερᾶν ἐλπίδα πρὸς τὸν Θεὸν τὰς δυνάμεις του, νὰ βαδίσῃ ἐμπρὸς καὶ νὰ ὑπερπηδῇ φάραγγας ἐπιβουλῆς καὶ βουρᾶς ἀντιδράσεως. Πάντες οἱ πιστοὶ εἰς ὅλα τὰ φαινόμενα, ἐπὶ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐκαρτῶνται καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ἀναφέρονται· ἀλλ' ὁ εἰρηνικὸς περισσύτερον πάντων κατὰδηλος εἶναι ἐπὶ τὸν Χριστὸν ἐν ἑαυτῷ ζῶντα ἔχει καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἔτοιμος νὰ θυσιάσῃ εἶναι.

Ὁ εἰρηνικὸς ἐν τῇ πρὸς τὰ ἔξω κοινωνικῇ αὐτοῦ ἐνεργείᾳ καθίσταται εἰρηνοποιός. Εἰς τὴν περιωπὴν ταύτην ἀναδαικνύεται μέγας. Ἔργον του κύριον θεωρεῖ καὶ ἀποδέχεται νὰ συντελῇ τὸ καθ' ἑαυτὸν νὰ ἔχωσι πάντες ἐν ἑαυτοῖς καὶ πρὸς ἀλλήλους εἰρήνην, ἐλευθερούμενοι ἀπὸ τὰ ψυχροφρόνα δεσμὰ τοῦ ἐγωισμοῦ καὶ τῆς ἀλαζονείας. Ὅπου πάθος καὶ μίσση, ὅπου παρεξηγήσεις καὶ φλόγες ἀλληλοσυγκρούσεως, ὅπου ἐκδικήσεις καὶ ἐπιβουλαι, ὅπου οἰκονομικαὶ ἀσυμφωνίαι καὶ ἀμύλληαι πονηραί, ὁ εἰρηνοποιὸς σπεύδει καὶ παρίσταται ὡς ἄγγελος τῆς συνδιαλλαγῆς

καὶ ὡς σωτὴρ ἐν κινδύνῳ καταστροφῆς καὶ ἀπωλείας. Ὅπου ἄνθρωποι μαστιζόμενοι καὶ κατατρυχόμενοι ὑπὸ τῶν ψυχικῶν καὶ σωματικῶν παθῶν καὶ μὴ ἀπολαύοντες τοῦ δώρου τῆς ἐσωτερικῆς γαλήνης, ἅτε μὴ σχετιζόμενοι πρὸς τὸ ἰδεώδες τῆς ἀγάπης, ὁ εἰρηνοποιὸς ἐπιφαίνεται γλυκὺς καὶ πρῶτος, παρὰ κλητὸς ἀληθινός, καὶ προσπαθεῖ καὶ ἀγωνίζεται αὐτοθυσιαζόμενος, ἵνα τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ ἄρῃ τὸ τῆς ἁμαρτίας βάρος ἀπὸ τῶν ταλαιπώρων, δούλων αὐτῆς καὶ φέρῃ τὴν καρδίαν των εἰς τὸν Χριστὸν ἐν ᾧ θὰ εὐρωσὶ τὴν ἀνάπαυσιν. Διὰ τοῦτο ἀληθῶς ὁ εἰρηνοποιός, ὁ δυνάμενος καὶ ἄτομα καὶ οἰκονομίας καὶ κοινωνίας καὶ ἔθνη διόκλησεν νὰ σώσῃ ἀπὸ τῆς καταστροφῆς καὶ ἀπωλείας, εἶναι ὄντως υἱὸς Θεοῦ κατὰ χάριν.

Ο ΠΕΙΣΜΩΝ

Ὁ ἐπιμένων εἰς τὴν γνώμην αὐτοῦ ἐξ ἐγωισμοῦ καὶ ψευδοῦς φιλοτιμίας, ἐν καὶ τὰ πράγματα βῶσιν, ἐπὶ δὲ ἔχει δίκαιον, καὶ τὸ συμφέρον του τὸ ἡθικὸν κατὰδηλον εἶναι, ἐπὶ εὐρίσκειται εἰς τὴν ἐγκαταλείψιν τῆς γνώμης του, ὁ τοιοῦτος εἶναι ὁ πείσμων. Εἶναι ἀξιοβλαβὴς, εἶναι ταλαιπώρος, εἶναι γελοῖος καὶ παρὰ πάντων ἐλαστολογεῖται, ἀλλ' ὅλα ταῦτα καὶ ὅλα αἱ δυνάμεις αἱ ἡθικαὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς δὲν τὸν κάμπτουσι, δὲν τὸν συγκινοῦν, δὲν τὸν μεταβάλλουν. Διέξοδον δὲν εὐρίσκει, καὶ ἐμπρὸς τολμᾷ. Τὸ πρῶτον του αἰμάσσει, προσκρούον ἐπὶ τοῦ ἐμπροσθέν του ἀνεπηγεμένου τείχους τοῦ ἀδυνάτου, καὶ ἀναισθητῇ καὶ ἐξασκλουθεῖ προβαίνει καὶ πρὸς τὰ ὅπισθεν ἀποτινασσόμενος. Εἰς τὸν πείσμονα φαίνεται παύσας ἡ λειτουργίᾳ ἡ ἐργασία τῆς λογικῆς καὶ τῆς ἀντικλήσεως. Αὐτοσυρλούμενος, δὲν γινώσκει τί περὶ αὐτὸν συμβαίνει. Φίλους ἔχει πάντας τοὺς ὑποτάσσοντας τὴν τυφλὴν πεισμόν του καὶ ἐχθροὺς πάντας τοὺς ὑποδεικνύοντας διέξοδον καὶ σωτηρίαν. Εἶναι ἐν παραδοξότατον φαινόμενον ὁ πείσμων. Ἔσων καὶ τὸ ποικιλιώτατον. Ἡ ποικιλία δημιουργεῖται ἐκ τῆς διαφόρου τῶν ἀνθρώπων ἀναπτύξεως καὶ ἐκ τῶν πολυειδῶν ἀσχολημάτων.

Ἡ γυνὴ προσβάλλεται βαθύτερον ὑπὸ τῆς νόσου ταύτης καὶ ἀποβαίνει ὀλεθρία εἰς τὸν οἶκον καὶ τὰ φίλτατα αὐτῆς διότι συσκοτίζεται εὐκολώτερον καὶ αἰχμαλωτίζεται ὑπὸ τῶν παθῶν αὐτῆς σφιγκτότερον. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἀνὴρ, δὲν ἰσχύει νὰ ἐκπλῶται ἢ κοινωνικῶς ὑπεροχῆς ἢ ἐκ θέσεως καὶ ἀξιώματος νομίζει ἐπὶ περιβίβληται, καθίσταται ἐν τὸ πάθος τοῦτο ἀμετάβλητος καὶ ἀδιόρθωτος, πολλὰν δὲ καὶ ὀλεθριώτατος πρῶτον εἰς τὸν ἑαυτὸν του. Διότι, ἐπὶ πάντες οἱ νοῦν ἔχοντες γινώσκουσι, πολλάκις σπουδαῖα συμφέροντα ἐξυπηρετοῦνται ἐκ μιᾶς οἰκονομίας τῶν πραγμάτων, χωρὶς βεβαίως ὁ ἠθικὸς νόμος νὰ παραρτᾶται καὶ ἡ ἀλήθεια νὰ ὑβρίζεται. Ἡ ἐπιείκεια, μὴ ἀναιρουμένη τοῦ ἡθικοῦ νόμου, εἶναι δικαιοσύνη καὶ φέρει εἰς τὴν ἐπὶ κράτησιν τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ πρέποντος. Ἀλλ' ὁ πείσμων εἶναι πρωτίστως ἀνεπεικὴς μετὰ μοχθηρίας καὶ μήτηρ κατὰ τῶν ὁπωσδήποτε δυσάρεστων.

Ο ΕΠΙΧΑΙΡΕΚΑΚΟΣ

Ἡ φυσικὴ ψυχολογικὴ κατάστασις εἰς τὸν ἄνθρωπον εἶναι νὰ χαίρῃ, ὁσάκις χαίρουν οἱ ἄλλοι καὶ νὰ λυπῇται ὁσάκις λυποῦνται. Ὁ χαίρων, διότι οἱ ἄλλοι πάσχουν καὶ λυποῦνται, ἦτοι ὁ ἐπιχαιρέκακος, εἶναι εἰς μέγαν βαθμὴν ἐμπαθὴς καὶ φθονερός. Εἶναι ψυχὴ μισοῦσα τὸ ἀγαθὸν καὶ ἐπιθυμοῦσα τὸ κακόν, αὐτόχρομα δούλη εἰς τὴν ἐμπνευσιν πονηροῦ πνεύματος. Διότι μόνον ὁ διάβολος φραυλότητα γνώμης πάσχων εἶναι ἀληθῶς ἐμισόκαλος.

Ὁ ἐπιχαιρέκακος εἶναι εἰς χειρότερον ἠθικὴν κατάστασιν ἀπὸ τὸν ἀκδικητικόν. Ἐκείνος εὐχαριστεῖται νὰ προσένησιν κακὸν εἰς τὸν ἐχθρόν του· οὗτος εὐχαριστεῖται νὰ βλέπῃ νὰ ὑποφέρουν οἱ ἄνθρωποι, οὗς δὲν θέλει νὰ βλέπῃ καλῶς ἔχοντας καὶ χαίροντας. Ἡ μορφή του εἶναι εἰδεχθῆς καὶ ἀπαισία, δὲν περιλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ φωτός τοῦ μειδιάματος ἢ τοῦ γέλωτος. Διότι μειδιᾷ καὶ γελά ἀπὸ συναίσθηματος μόνον ὁσάκις ἀκούῃ κακὰς γλώσσας καταλαλοῦσας ἀπόντας καὶ ἀδύους ἀνθρώπους· μόνον ὁσάκις βλέπει σφαλλομένους καὶ ζημιουμένους τοὺς ὑπ' αὐτοῦ διὰ τὴν εὐτυχίαν των μισοῦμένους. Καὶ ἐάν, ἐξ ἐντροπῆς, δὲν ἀφῇσιν νὰ ἐπιχυθῇ ἐπὶ τῆς εἰδεχθῆς μορφῆς του ἡ σκιά τοῦ πονηροῦ μειδιάματος, καὶ ἐάν κρατήσῃ ἑαυτοῦ καὶ δὲν ἐκραγῇ εἰς γέλωτα διὰ τὸ εὐχάριστον εἰς αὐτὸν συμβῆναι, ἡ φυσικογνωμία του ὁμῶς διόκληρος οὕτω διατίθεται καὶ ἡ μορφή του οὕτως ἀκουσίως μορφαίνει, οἱ δὲ πονηροὶ τοῦ λόγου τῶν διαστραμμένων καὶ σκότιοι ἐκστομίζονται, ὥστε ἐν τῇ σιωπῇ του καταδηλότερος γίνεται.

Ὁ ἐπιχαιρέκακος εἰς τὸν χειρότερον βαθμὴν εἶναι ὁ προσπαθὼν ὁ ἴδιος νὰ γίνῃ αἷτις τῆς λύπης τῶν ἄλλων, ἵνα δώσῃ τροφὴν εἰς τὴν διψώσαν κακοῦ ψυχὴν του. Βέλονται δὲ καὶ κατὰπτυστος καθίσταται ὁ ταλαιπώρος οὗτος, δὲν ὑποκρίνεται ἐπὶ χαίρει μετὰ τοὺς χαίροντας καὶ λυπείται διὰ τοὺς λυπομένους. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἀγὼν τῆς προσπαθείας νὰ κρύψῃ τὸ διακατέχον τὴν μοχθηρὰν καρδίαν του ἀντίθετον πρὸς τὰ συμβαίνοντα συναίσθημα, καθιστᾷ τὴν μορφήν του τερατώδη εἰς στιγμιαίας ἐναλλαγὰς χρωμάτων καὶ μορφασμῶν. Τὸ κόκκινον τῆς μορφῆς διαδέχεται τὸ ἰαφρόν, τοῦτο τὸ ὑπομέλαν, τὸ ὁποῖον καταλήγει εἰς τὸ κίτρινον, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ἀληθὲς χρῶμα τοῦ λυπομένου διὰ τὴν χαρὰν τοῦ ἄλλου. Τὸ ἀνάπαλιν συμβαίνει περὶ κακοῦ προκειμένου. Περιπίπτει αἰφνης εἰς ἀφασίαν ἐκ λύπης, χάνει τὸ χρῶμα του, ἀλλὰ δὲν βραδύνει νὰ ἀνατελῇ ἐπὶ τῆς ἀπαισίας πάντοτε μορφῆς του τὸ χρῶμα τῆς ἐσωτερικῆς εὐχαριστήσεως.

Ἐκείνο δὲ τὸ στρίψιμον τῶν χειλέων τοῦ ἐπιχαιρέκακου κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ἐν λόγοις ὑποκρίσεως εἶναι τὸ ψηλαφνότερον σημεῖον τῶν στρεπτῶν φρενῶν του καὶ τῆς κατατηχομένης ὑπὸ πάθους καρδίας του· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του εἶναι δύο πύλαι τοῦ Ἀδου ἀποτροπαϊόταται.

Ὁ ἐπιχαιρέκακος εἶναι ὁ κατ' ἐξοχὴν ἠθικὴν πόρωσιν πάσχων καὶ διὰ τοῦτο ὁ τὰ μάλιστα ἀμεταμέλητος καὶ ἀδιόρθωτος.

(*) ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΗΜΙΤΟΥ ΤΟΥ SOMBREVAL

Η ΜΗΤΗΡ

Α. Ὁ ἄνθρωπος ποτὲ σχεδὸν δὲν ἀπαλλάσσεται ἐξ ὁλοκληροῦ ἀπὸ τῆς ἐπιδράσεως, ἣν ἀσκεῖ ἐπ' αὐτοῦ ἡ μήτηρ του. Διὸ θάναται τὰς αὐτὰς μετ' αὐτὴν συγκινήσεις, καὶ πολλάκις ἐννοοῦνται καὶ οἱ δύο χαρὶς νὰ ἐμυλῶσιν.

Ἐάν λοιπόν, λικνίζουσα αὐτὴν ἐπὶ τῶν γονάτων της, τῇ ἐμυλῇ περὶ Θεοῦ καὶ φροντίξῃ νὰ καταστήσῃ πρὸς αὐτὸν γνωστὴν τὴν ὑπαρξίν του, ὁ Θεός, δὲ ἀργότερον θὰ λατρεύσῃ, θὰ εἶναι ὁ ἀγαθὸς Θεός, ἀφοῦ θὰ εἶναι ὁ Θεός τῆς μητρός του.

Ἐάν, εὐθὺς ἀπὸ τῆς εὐτυχούς στιγμῆς, καθ' ἣν τὸ στόμα του ψελλίζει λέξεις τινὰς, δὲν ἐλησμένησεν αὐτὴ νὰ τῇ ἐνώνῃ τὰς χεῖρας, ἐνῷ ἐξυπνᾷ, διὰ νὰ ζητῇ ἀπὸ τὸν κοινὸν πατέρα τὴν τροφὴν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, θὰ διατηρῇ τὴν γλυκεῖαν ἐξίν· ἡ τοῦλάχιστον, ἐν αὐτῇ ἡ ἐξίς μέλλῃ νὰ διακοπῇ κατὰ τὸν θελλώδη τῆς νύκτος χρόνον, τοῦτο δὲν θὰ ἐξασκλουθῇ νὰ γίνηται πάντοτε· δταν διαγράφεται ἡ καμπύλη, θὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τῆς εὐθείας γραμμῆς.

Β.

Τὸ σπέρμα τῶν θεροκευτικῶν ἀρχῶν, ἀποτεθειμένον ἐν ἡμῖν διὰ τῶν μητρικῶν φροντίδων, ἀναπτύσσεται γρήγορα ἢ ἄργα καὶ φέρει ἀναγκαστικὰ λαμπροὺς καρπούς· οὐδέποτε τὰ πάθη προσφάνουσι νὰ το πνίξωσιν ἐξ ὁλοκληροῦ.

Ὅταν ἡ ζῆσις τοῦ αἵματος καταπραυνῇται, ἀφοῦ δυνάμειται τὰς πικρίας τῶν νομιζομένων τέρψεων τοῦ κόσμου, τότε αἱ μητρικαὶ ἐπιδράσεις ἀναγεννῶνται σωρηδόν καὶ ἐπικρατοῦσιν.

Ἄλλ' ἀλλοίμονον εἰς ἐκεῖνον, ὅστις δὲν ἀντετάξῃ διὰ τῶν φροντίδων μητρός, ἢ τοῦλάχιστον ὑπὸ γυναικὸς μετὰ καρδίαν μητρικὴν! Ὅτι εἶναι θάνατος, ἐν δὲν ἀπομακρύνεται ἐνωρίς, καὶ ἴσως διὰ παντός, ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς.

Γ.

Τι δὲν θὰ ἐκαμνέ τις, διὰ νὰ ἀποζημιώσῃ τὴν μητέρα του διὰ τὰς ἀπιστεῦτους στερήσεις, εἰς ἃς πολλάκις ὑποβάλλεται διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ υἱοῦ της!

Πτωχὴ μήτηρ! ὀδηγομένη ὑπὸ φυσικοῦ ἐνστικτοῦ εἶχες μαντεύσει τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ σου· θὰ ἐδίδεις ἐκουσίως ἔλπον σου τὸ εὐγενὲς αἷμα, ὅπερ ἔτρεχεν εἰς τὰς φλέβας σου, διὰ νὰ τον ὀδηγήσῃς εἰς τὸν σκοπόν, ὅπως δι' αὐτὸν ἐπιλοδοξήσας· καίτοι ἐν φθῶνι εἰς αὐτόν, ἀποθνήσκεις καὶ δὲν δύνασαι ἐδῶ κάτω νὰ ἀπολαύσῃς μέρος τῆς εὐτυχίας του.

Ἀναπαύου ἐν εἰρήνῃ, μήτηρ μου· ἡ εὐτυχία μου, ἐν μέρει, εἶναι τὸ ἔργον σου· ἀναπαύου εἰς τὸν κόλπον τοῦ Θεοῦ, δὲ μ' ἐδίδαξας νὰ γνωρίσω· ὁ υἱός σου θὰ ὑπακούῃ πάντοτε εἰς τὴν φωνήν σου... ἀναπαύου, ὦ μήτηρ μου!

(1) Religion et progrès.

Α.

«Εἰς τὴν μητέρα μου, εἰς τὰς καλὰς τῆς ἀρχάς, ἔλεγεν ὁ Ναπολέων, ὀφείλω τὴν τύχην μου καὶ ὅ,τι καλὸν ἐπραξα.

«Δὲν διατάζω νὰ εἶπω, προσέθετεν, ὅτι τὸ μέλλον τοῦ παιδίου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν μητέρα του.»

«Τῷ ὄντι αἱ ἐντυπώσεις τῆς παιδικῆς ἡλικίας ποτὲ δὲν ἐξαλείφονται.

«Ἀλλὰ τὰς ἐντυπώσεις ταύτας ἔχομεν πρὸ παντὸς ἐκ τῆς μητρὸς μας, ἣν ἡμεῖς ἀληθῶς λατρεύομεν.

«Ἡ υἱικὴ εὐσέβεια δὲν προέρχεται ἐκ τοῦ ἔρωτος, οὔτε ἐκ τῆς φιλίας, ἀλλ' ἐκ τῆς θρησκείας· ἡ μήτηρ μας εἶναι ἡ κόρη τοῦ ὁσθαλμοῦ μας, καὶ ὅταν ἐγγίξῃ τις ἐκεῖ, μᾶς πληγώνει εἰς τὴν καρδίαν.

«Ἀλλὰ καὶ πᾶς λόγος ἐξερχόμενος ἐκ τῶν χειλέων τῆς μητρὸς μας εἶναι λόγος ἱερός, θεῖος· ἡ φωνὴ τῆς μητρὸς μας εἶναι δι' ἡμᾶς ἡ φωνὴ τοῦ ἀγγέλου ἐκ τῶν οὐρανῶν.

«Γιὲ μου, ἔλεγεν ὁ Παύλος ἀποδησάων, ἔχε βαθὺν πρὸς τὴν μητέρα σου σεβασμὸν καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου.» Δὲν εἶμαι σοφώτερος τούτου τοῦ ἁγίου ἀνδρός· σὰς δίδω τὴν αὐτὴν συμβουλὴν. Ἀκολουθήσατέ την, καὶ θὰ ὠφεληθῆτε.»

Ἐν Ἀθήναις.

ΣΤΑΥΡΟΣ Ι. ΤΗΛΙΑΚΟΣ

Η ΜΗΤΗΡ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΟΥ

Ὁ διάσημος Κυβιέρος, εἰς τὸν ὁποῖον αἱ φυσικαὶ ἐπισημαίονται ὀφείλουσι τόσας θαυμασίας ἀνακαλύψεις, ὠμίλει μετὰ πολλῆς συγκινήσεως περὶ τῶν πρώτων τοῦ ἐτῶν καὶ τῶν περὶ αὐτοῦ φροντίδων τῆς μητρὸς του. «Ἡ μήτηρ μου, ἔλεγεν, εἶχε πολὺ πνεῦμα καὶ μεγάλην εὐαισθησίαν.» Ἡ προσοχὴ τῆς ὅλης συνεκεντρώθη εἰς τοῦ υἱοῦ τῆς τὴν ἀνατροφὴν. Ὅλαι αἱ ἐργασίαι, ὅλαι αἱ σπουδαὶ τοῦ τέκνου τῆς ἐγίνοντο ὑπὸ τὴν μητρικὴν ἐπαγρύπνησιν. Καὶ ἐπειδὴ ἡ περιουσία τῆς ὥς καὶ ἡ τοῦ ἀνδρός τῆς ὀλίγον κατ' ὀλίγον κατήντησαν εἰς τὸ εὐχέλαιον, ὑποχρεωμένη νὰ διατρέφῃ αὐτὴν καὶ τὸν υἱὸν τῆς μόνον μὲ 800 φράγκα τὸ ἔτος, ἔζη σχεδὸν μονήρης καὶ ἀπησχολημένη ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ ἡγαπημένου τῆς.

Καὶ τοῦτο ἀκόμη εἰνεαχαρακτηριστικόν, ὅτι, ἐνῶ δὲν ἐγνώριζεν ἡ ἴδια λατινικά, ὑπεχρέωνε τὸν υἱὸν τῆς νὰ ἐπαναλαμβάνῃ ἐνώπιόν τῆς τὸ λατινικὸν τοῦ μᾶθημα.

Μὴ περιοριζομένη εἰς ταῦτα, τὸν ἔστελλε συχνὰ νὰ ἔχνογραφῇ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς καὶ νὰ ἀναγινώσκῃ πολλὰ βιβλία φιλολογικὰ καὶ ἱστορικὰ. Καὶ αὕτη ἐκαλλιέργησεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ τὸν ζωηρὸν πρὸς τὴν ἀνάγνωσιν πόθον ὥς καὶ τὸ ἐνδιαφέρον πρὸς ὅλα τὰ πράγματα, περὶ τὰ ὁποῖα ἔπειτα ἐστράφη ἡ κυριώτερα δρᾶσις τῆς ζωῆς του.

Ἐίχε φροντίσει μάλιστα ἐκ τῆς παιδικῆς τοῦ υἱοῦ τῆς ἡλικίας νὰ τὸν συνειθίστῃ εἰς τὸ ν' ἀντιγράφῃ διαφόρων ζώων εἰκόνας ἀπὸ ἐν βιβλίον τοῦ Βυρβόν, τὰς ὁποίας ἔπειτα νὰ

χρωματίζῃ, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ τὸν ἐφοδιάσῃ μετὰς πολυτιμωτέρας γνώσεις τῆς φυσικῆς ἱστορίας.

Ἄς ἀκούσωμεν τὴν περὶ τούτου ὁμολογίαν τοῦ ἴδιου «Τολμῶ νὰ εἶπω, ὅτι ἡ ἀσκησις αὕτη μοὶ κατέστη τόσον οἰκεία τὰ τετράποδα καὶ τὰ πτηνὰ, ὥστε ὅλγῃ φουσιοδίῃ εἶχουσι περὶ αὐτῶν τόσον ἀκριβεῖς ἰδέας ὡς ἐγὼ εἶχον ἀπὸ τῆς ἡλικίας τῶν δώδεκα ἕως δεκατῶν ἐτῶν».

“ΦΟΡΜΙΓΕ,”

Ἡ δεκαπενθήμερος αὕτη μουσικὴ εἰκονογραφημένη ἐφημερίς, ἐκδομένη ἀπὸ ἑξαετίας, ἔχει ὡς πρόγραμμά της αὐτὴν ἐν τοῖς ἱεροῖς ἡμῶν Ναοῖς ἀνύψωσιν καὶ ἐμπέδωσιν τῆς γνησίας βυζαντινῆς μουσικῆς, τὴν βελτίωσιν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν τῶν μυστῶν ταύτης καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν σπουδὴν καὶ ἔρευναν τῆς ἐν γένει Ἑλληνικῆς μουσικῆς, ἐκκλησιαστικῆς τε καὶ δημώδους.»

Ἐτησίᾳ συνδρομὴ τῆς «Φόρμιγγος» εἶνε δρχ. 6 ἐν τῷ ἐσωτερικῷ, φρ. 6 ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Ὁ θέλων νὰ ἐγγραφῇ ὀφείλει ἀπαραβάτως νὰ προσληθῇ τὴν συνδρομὴν τῶν πέμπων αὐτὴν πρὸς τὸν διευθυντὴν καὶ ἀρχισυντάκτην κ. Ἰωάννην Θ. Ἰωάννην.

Ἡ μέχρι τοῦδε πολύτιμος ἐργασία τῆς μουσικῆς ταύτης ἐφημερίδος καὶ ἡ ἐγγύησις, ἣν παρέχει ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ, δι' ἐκλεκτῶν συνεργατῶν καὶ μεταφραστῶν ἐκ τῆς γερμανικῆς, γαλλικῆς καὶ ἰταλικῆς, καθιστοῦσι τὴν «Φόρμιγγον» ἀξίαν πάσης ἐμπιστοσύνης καὶ ὑποστηρίξεως.

Ἡ ἐκδοθεῖσα νέα ἀγγελία τῆς «Φόρμιγγος» παρουσιάζει πλοῦτον ἀξιολογωτάτης μουσικῆς ἐργασίας συντελεσθείσης εἰς τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα τεύχη τῆς, ἀξίας δὲ τῆς προσοχῆς ὅλων τῶν διατριβόντων περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ καθόλου τὴν πάτριον ἡμῶν μουσικὴν.

ΕΥΣΕΒΗΣ ΟΔΟΠΟΡΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΙΟΝ ΤΑΦΟΝ ΥΠΟ ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΚΑΛΤΣΟΥΝΗ

Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔργον τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Σκαλτσούνη, ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς συνοφίλει πᾶσαν τὴν πρὶν ἀπολογητικὴν ἐργασίαν του, ἐμπεριέχει καὶ εἰς ἑξοχὸν διατίπωσιν τὰς ἀγίας συγκινήσεις τῶν τόπων, ἐν οἷς ἔζησε καὶ ἐμαρτύρησεν ὁ Θεάνθρωπος Σωτὴρ ἡμῶν.

Ἀντίτυπα, ἀντὶ δρχ. 3 ἢ φρ. 3 ἑκάστον, πωλοῦνται ἐν τῷ γραφεῖ τῆς «Ἀναπλάσεως».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ ὑπνωτισμὸς καὶ ὁ πνευματισμὸς.—Δογματικὴ τῆς ὁρθόδοξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὑπὸ Χρ. Ἀνδρούτσου, βιβλιοκρισίᾳ ὑπὸ Μιχ. Γαλανοῦ.—Εἰς Πλατωνικὸς διάλογος περὶ προσευχῆς ὑπὸ Κωνστ. Καλλινίκου.—Ὁ ὑπομονητικὸς.—Ὁ εἰρηνοποιεῖς.—Ὁ πείσμων.—Ὁ ἐπιχαίρετακος.—Ἡ μήτηρ, ὑπὸ Στ. Τηλικῆς.—Ἡ μήτηρ τοῦ Κυβιέρου.—«Φόρμιγγος».

Τυπογραφεῖον: ΑΡΙΣΤ. ΔΙΑΔΗΣΜΑ

Ὅδὸς Βορρέου ἀριθ. 6